C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-857/2024

Judecătoria Orhei
Sediul Central
Judecător Caragia V.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

13 noiembrie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedinte, judecător **Rotaru Ala**
Judecători **Burdeniuc Ruslana, Puşca Dumitru**

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursurile declarate de Directorul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, Savca Eugeniu şi de avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatului Grigoriev Ion împotriva încheierii judecătorului cu atribuţiile de instrucţie al Judecătoriei Orhei Sediul Central din 11.12.2023, prin care s-a admis plângerea condamnatului Grigoriev Ion împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

Prin sentinţa Judecătoriei Centru mun.Chişinău din 28.11.2016, Grigoriev Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art.186 al.(2) lit.d) Cod penal cu stabilirea unei pedepsei de 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei Sediul Central din 22.05.2017 s-a dispus aplicarea prevederilor art.84 al.(4) Cod penal în privinţa condamnatului, cu cumularea integrală a pedepselor stabilite prin sentinţa Judecătoriei Botanica mun.Chişinău din 16.06.2015 şi sentinţa Judecătoriei Centru mun.Chişinău din 28.11.2016 şi s-a stabilit pedeapsa de 11 ani 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei Sediul Central din 28.09.2017 s-a dispus recalificarea acţiunilor condamnatului din art.186 al.(4) Cod penal în art.186 al.(2) lit.b), c), d) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse, prin prisma art.84 al.(1), (4) Cod penal, de 9 ani 9 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei Sediul Central din 20.10.2020, s-a constatat faptul

că, condamnatul Grigoriev Ion, a fost deţinut în perioada: 27.02.2017-20.10.2020, pe parcursul a 1329 zile în Penitenciarul nr.13 Chişinău şi în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Grigoriev Ion Gheorghe, născut la 05.05.1980, pentru perioada totală de 1329 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr.13 Chişinău şi în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Grigoriev Ion, născut la 05.05.1980, se reduce cu 264 (două sute şaizeci şi patru) zile.

La data de 03.07.2023 condamnatul Grigoriev Ion a depus în instanţa de judecată plîngere în condiţiile art.473/2 CPP RM împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, menţionând că pe parcursul deţinerii sale în Penitenciarul nr.18 Brăneşti s-a deţinut în condiţii inhumane şi anume celulele erau supraaglomerate, în celule erau condiţii igienice şi sanitare rele.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei Sediul Central din 11.12.2023 s-a admis plîngerea condamnatului Grigoriev Ion împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul, că condamnatul Grigoriev Ion a fost deţinut în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, perioada continuă de la 20.10.2020 până la 22.06.2022 şi de la 29.06.2022 până la 11.12.2023, pe o perioadă totală de 1140 (una mie una sută patruzeci) zile, în condiţii contrare prevederilor art.3 din CEDO.

În condiţiile art.473/4 al.(4) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Grigoriev Ion cu 114 (una sută paisprezece) zile, pentru perioada de 1140 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, în condiţii contrare prevederilor art.3 din CEDO.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.18 Brăneşti să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia, conform prevederilor art.473/4 al.(3) din Codul de procedură penală, instituţia penitenciară urmează să informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs nemotivat şi motivat Directorul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, Savca Eugeniu, care consideră soluţia emisă ilegală şi pasibilă casării, dat fiind că condamnatul Grigoriev Ion nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei. Penitenciarul nr.18 Brăneşti este un penitenciar in care condamnaţii se deţin în sectoare de tip „baracă”, inclusiv condamnatul Grigoriev Ion, a beneficiat de plimbări zilnice nelimitate. Pe perioada deţinerii in Penitenciarul nr.18 Brăneşti, condamnatul Grigoriev Ion, s-a aflat în regim comun de deţinere. În Penitenciarul nr.18 Brăneşti condamnatul Grigoriev Ion s-a deţinut în condiţiile penitenciarului de tip semiînchis (destinat pentru persoanele condamnate care au săvârşit infracţiuni uşoare, mai puţin grave şi grave), dispunea de dreptul la deplasare liberă pe teritoriul penitenciarului de la deşteptare şi până la stingere (06.00-22.00), de acces nemijlocit la terenurile sportive şi sala de forţă, la biblioteca, la biserica, la

Şcoala profesională, la atelierele de muncă, la grădina penitenciarului, la zonele de odihnă. În final conchide că, Penitenciarul nr.18 Brăneşti nu a fost stabilit ca instituţie penitenciară, luând în calcul rapoartele naţionale şi internaţionale cât şi a practicii CEDO, în care condiţiile de detenţie contravin prevederilor art.3 CEDO. Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei Sediul Central din 11.12.2023.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs şi avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatului Grigoriev Ion, care în motivarea recursului a indicat, că instanţa urma să constate faptul că condamnatul Grigoriev Ion s-a deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale pentru perioada totală de detenţie în Penitenciarul nr.18 Brăneşti de la 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ în calitate de condamnat. Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei Sediul Central din 11.12.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanţă, în alt complet de judecată.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.447 al.(1) art.447 al.(2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză a depus referinţă avocatul Bulbuc Boris, prin care a solicitat resăingerea recursului declarat de către administraţia Penitenciarului nr.18 Brăneşti ca fiind neîntemeiat.

Verificând argumentele invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursurile declarate de Directorul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, Savca Eugeniu şi de avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatului Grigoriev Ion urmează a fi respinse ca fiind nefondate.

În conformitate cu art.449 al.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Colegiul penal reţine aplicarea corectă de către judecătorul de instrucţie în speţă a prevederilor art.473/4 al.(4) Cod procedură penală, prin reducerea condamnatului Grigoriev Ion a pedepsei închisorii cu calcularea a 1 zi de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, ceea ce rezultă din modificările operate în Legea procesual penală nr.245 din 31.07.2023, în vigoare din 22.08.2023, care în dispoziţia art.469 al.(1) pct.17/1) stabileşte posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condiţiilor de detenţie a condamnaţilor, dispoziţia art.473/2 al.(3) CPP statuând, că persoanele deţinute cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţii de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473/4 al.(3), (4) CPP, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia

penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473/2 al.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

La soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor.

Colegiul penal indică că sunt neîntemeiate afirmaţiile invocate în recursul declarat referitor la faptul, că pe parcursul executării pedepsei deţinutul Grigoriev Ion nu a fost marginalizat sub nici un aspect şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, că instanţa nu a luat în consideraţie probele anexate la dosar de către instituţia penitenciară şi le-a dat o apreciere superficială, instanţa just constatînd la momentul examinării plîngerii depuse de către condamnat a încălcării condiţiilor de deţinere.

Judecătorul de instrucţie just a concluzionat, că Grigoriev Ion s-a deţinut în Penitenciarul nr.18 Brăneşti în calitate de condamnat în perioada respectivă în condiţii de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise.

Colegiul penal indică, că instanţa de fond corect a concluzionat referitor la admiterea plîngerii condamnatului referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, bazîndu-se pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Colegiul penal conchide, că judecătorul de instrucţie corect a constatat că standardele minime de întreţinere a condamnatului Grigoriev Ion nu au fost respectate, astfel pot fi apreciate ca fiind inumane şi degradante.

În situaţia constatării în această perioadă a condiţiilor de detenţie ce afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, reducerea termenului de pedeapsă se face potrivit modului stabilit de art.473/4 al.(4), (5), (6) CPP RM.

Totodată, Colegiul penal consideră neîntemeiate solicitările invocate de către avocat în interesele condamnatului în recursul declarat, dat fiind că Grigoriev Ion a beneficiat de reducerea corectă în conformitate cu prevederile art.473/4 al.(4) CPP RM din termenul de pedeapsă pe perioada aflării sale în detenţie în calitate de condamnat în cadrul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, iar careva temei de casare în aspectul solicitat nu s-a stabilit.

În această ordine de idei Colegiul indică, că la momentul judecării plângerii împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitor condiţiile de detenţie erau aplicabile prevederile art.473/4 al.(4) Cod de procedură penală RM în vigoare din 22.08.2023, potrivit modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023, indică că în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473/2 al.(3) CPP, ce ţine de deţinerea condamnatului în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulative.

În rest, Colegiul penal consideră că nu pot fi luate în consideraţie afirmaţiile invocate în recursul administraţiei Penitenciarului nr.18 Brăneşti, referitor la casarea hotărârii în partea reducerii pedepsei cu 114 zile pentru perioada în care condamnatul Grigoriev Ion s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.18 Brăneşti în calitate de condamnat, deoarece s-a constatat necesitatea îmbunătăţirii condiţiilor de igienă şi sanitară, fiind declarative afirmaţiile în circumstanţele stabilite pe caz şi expuse în viziunea autorului recursului, temei de casare a încheierii în latura dată din motivele invocate nefiind stabilit.

Nu pot fi reţinute nici afirmaţiile invocate în recurs, că instanţa de judecată eronat a constatat condiţiile de detenţie contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, deoarece sunt declarative, fiind expuse afirmaţiile în viziunea autorului recursului, totodată informaţia cu privire la condiţiile de detenţie anterioare denotă că condamnatul s-a deţinut în condiţii care au afectat drepturile sale.

Se resping şi afirmaţiile invocate în recurs, că pe perioada detenţiei condamnatul Grigoriev Ion nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO, deoarece sunt declarative în circumstanţele stabilite pe caz, de fapt s-a ţinut cont de situaţia stabilită în privinţa condamnatului, cât şi datele rapoartelor nominalizate, fapt ce nu contravine prevederilor legale, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia instanţei în latura respectivă este una întemeiată, bazată pe probele cercetate şi prevederile legale.

Respectiv, constatând motivarea instanţei a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot şi o însuşeşte, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanţele naţionale deşi au obligaţia să-şi motiveze deciziile, acest fapt totuşi nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal indică, că judecătorul de instrucţie corect a ajuns la concluzia de admitere a plîngerii depuse de către condamnatul Grigoriev Ion, în baza unei studieri complete şi obiective a circumstanţelor cauzei, astfel încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie urmează a fi menţinută.

Conducîndu-se de art.449 al.(1) pct.1) lit.a) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Respinge ca nefondate recursurile declarate de Directorul Penitenciarului nr.18 Brăneşti, Savca Eugeniu şi de avocatul Bulbuc Boris în interesele condamnatului Grigoriev Ion împotriva încheierii judecătorului cu atribuţiile de instrucţie al Judecătoriei Orhei Sediul Central din 11.12.2023, prin care s-a admis plângerea condamnatului Grigoriev Ion împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile

condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru